

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการ ทราบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย ผลกระทบของภาษีหัก ณ ที่จ่ายของนิติบุคคลที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีอากร ปัญหา และอุปสรรคการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่(สาขา) เพื่อพิจารณาประกอบกับวิธีในการทำการศึกษศึกษา ในส่วนของผู้ประกอบการนิติบุคคลซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 325 ราย และกลุ่มประชากรเจ้าหน้าที่สรรพากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย จำนวน 43 ราย โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1. สำหรับผู้ประกอบการนิติบุคคล

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการนิติบุคคล
- ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาษีหักและนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายของผู้ประกอบการนิติบุคคล
- ส่วนที่ 4 การทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ของผู้ประกอบการนิติบุคคลในการหักภาษี ณ ที่จ่าย
- ส่วนที่ 5 ทักษะของผู้หักและนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายต่อข้อบังคับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย
- ส่วนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ชุดที่ 2 สำหรับเจ้าหน้าที่สรรพากร

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย
- ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย
- ส่วนที่ 4 ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. สำหรับผู้ประกอบการนิติบุคคล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี รองลงมาอายุ 30-40 ปี อายุ ต่ำกว่า 30 ปี และอายุสูงกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การเรียนภาษาหัก ณ ที่จ่ายมาก่อน การศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี รองลงมาศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการนิติบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการนิติบุคคลพบว่า ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาหัก ณ ที่จ่ายส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ มากกว่า 1 ปีแต่ไม่ถึง 3 ปี รองลงมา มีประสบการณ์ไม่ถึง 1 ปี มีประสบการณ์ มากกว่า 3 ปีแต่ไม่ถึง 5 ปี มีประสบการณ์ มากกว่า 5 ปี แต่ไม่ถึง 10 ปี และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป การประกอบธุรกิจส่วนใหญ่ เป็นประเภทบริษัทจำกัด รองลงมา เป็นประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และกิจการร่วมค้า ประเภทธุรกิจส่วนใหญ่ ประกอบธุรกิจการให้บริการ รองลงมาประกอบธุรกิจขายส่งหรือขายปลีก ประกอบธุรกิจส่งออก และประกอบธุรกิจการผลิต รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ มีรายได้อยู่ในช่วง 100,001-500,000 บาท รองลงมา มีรายได้ในช่วง 500,001-1,000,000 บาท มีรายได้ในช่วง ต่ำกว่า 100,000 บาท มีรายได้ในช่วง 1,000,001-5,000,000 บาท และมีรายได้ในช่วงสูงกว่า 5,000,000 บาท รายจ่ายต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 100,001-500,000 บาท รองลงมา มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 500,001-1,000,000 บาท มีรายจ่ายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 100,000 บาท มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 1,000,001-5,000,000 บาท และมีรายจ่ายอยู่ในช่วงสูงกว่า 5,000,000 บาท ภาษาหัก ณ ที่จ่ายที่กิจการหักและนำส่งกรมสรรพากรจำแนกภาษาหัก ณ ที่จ่ายจากเงินเดือน ค่าจ้างแรงงาน การจ้างเหมา การขนส่ง ค่าจ้างทำของ ค่าเช่ารถ ค่าวัสดุ รายได้อื่นๆ

การยื่นแบบเพื่อเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภ.ง.ด. 1 ส่วนใหญ่ มีการยื่นแบบในจำนวนต่ำกว่า 100,000 บาท รองลงมา มีการยื่นแบบในจำนวน 100,001-500,000 บาท มีการยื่นแบบในจำนวน 500,001-1,000,000 บาท และมีการยื่นแบบในจำนวนสูงกว่า 1,000,000 บาท และไม่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.1 การยื่นแบบเพื่อเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภ.ง.ด. 3 ส่วนใหญ่ มีการยื่นแบบในจำนวนต่ำกว่า 100,000 บาท รองลงมา มีการยื่นแบบในจำนวน 100,001-500,000 บาท มีการ

ยื่นแบบในจำนวน 500,001-1,000,000 บาท และมีการยื่นแบบในจำนวนสูงกว่า 1,000,000 บาท และไม่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.3 การยื่นแบบเพื่อเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภ.ง.ด. 53 ส่วนใหญ่มีการยื่นแบบในจำนวนต่ำกว่า 100,000 บาท รองลงมามีการยื่นแบบในจำนวน 100,001-500,000 บาท มีการยื่นแบบในจำนวน 500,001-1,000,000 บาท และ มีการยื่นแบบในจำนวนสูงกว่า 1,000,000 บาท และที่ไม่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.53 การยื่นแบบเพื่อเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภ.ง.ด. 54 ส่วนใหญ่มีการยื่นแบบในจำนวนต่ำกว่า 100,000 บาท รองลงมามีการยื่นแบบในจำนวน 100,001-500,000 บาท และ มีการยื่นแบบในจำนวน 500,001-1,000,000 บาท และที่ไม่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.54

การรับรู้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย ส่วนใหญ่มีวิธีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย โดยการได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สรรพากร รองลงมามีการได้รับคำแนะนำจากผู้ที่อยู่ในธุรกิจประเภทเดียวกัน ข้อมูลข่าวสารจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ แผ่นพับ ใบปลิว การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนหรือญาติพี่น้อง การค้นคว้าด้วยตนเอง การเข้าร่วมรับฟังการจัดสัมมนาจากสถาบันต่างๆ และอื่นๆ คือไม่รับรู้ข้อมูลข่าวสาร การขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สรรพากรเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย ส่วนใหญ่ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สรรพากรเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายในเรื่องการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย รองลงมาเรื่องประเภทเงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย การคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ควรรู้เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย การวางแผนภาษี และอื่นๆ คือไม่ขอคำปรึกษา

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย ของผู้ประกอบการนิติบุคคล

พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากคือ ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย ความรู้ความสามารถของผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย การติดตามข้อมูลข่าวสารเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับภาษี ความถนัดและความชำนาญในการทำงานของผู้ที่มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย คุณวุฒิการศึกษาตรงตามตำแหน่ง

ปัจจัยด้านการตระหนักถึงหน้าที่ของผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ถือเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายเมื่อมีการจ่ายเงิน เป็นการป้องกันการนำส่งภาษีไม่ครบของผู้มีหน้าที่เสียภาษี เป็นการบรรเทาภาระการเสียภาษีของผู้มีเงินได้ในอันที่จะไม่ต้องเสียภาษีเต็มจำนวน เมื่อถึงกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการเงินได้ครั้งปีและเงินได้ประจำปี เป็นการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่สรรพากรในการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ปัจจัยด้านการตระหนักถึงความสำคัญของเงินภาษีเพื่อนำไปเป็นรายได้ของรัฐบาลของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการช่วยรัฐบาลในการจัดเก็บภาษีล่วงหน้าให้เกิดความทั่วถึงเป็นธรรมสม่ำเสมอ การช่วยให้รัฐบาลจัดเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย การช่วยให้รัฐบาลจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การช่วยให้รัฐบาลไม่ขาดสภาพคล่อง

ปัจจัยด้านการกำกับดูแลจากเจ้าหน้าที่สรรพากร ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการควบคุมและการกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่สรรพากร เบียดปรับ เงินเพิ่ม และโทษ ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร บริการของเจ้าหน้าที่สรรพากร การให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่สรรพากร

ปัจจัยด้านขั้นตอนและวิธีการในการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือความล่าช้าในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สรรพากร ความสะดวกในการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ขั้นตอนการนำส่งมีความยุ่งยากซับซ้อน และปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับน้อย คือขั้นตอนการนำส่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ปัจจัยด้านกฎหมายภาษีอากร ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือกฎหมายภาษีอากรมีความซับซ้อนยากต่อการตีความ กฎหมายภาษีอากรมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขบ่อยตามไม่ทัน ความไม่ชัดเจนในการออกกฎหมายภาษีอากร ความยุ่งยากในการนำไปใช้ และปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับน้อย คือกฎหมายภาษีอากรมีช่องว่าง ทำให้มีการหลบเลี่ยงการชำระภาษี

ส่วนที่ 4 การทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการนิติบุคคล

พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายอยู่ในระดับปานกลาง คือมีคะแนนอยู่ในช่วง 7-9 คะแนน รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยคือมีคะแนนอยู่ในช่วง 4-6 คะแนน มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยมากหรือไม่มีความรู้เลย คือมีคะแนนอยู่ในช่วง 0-3 คะแนน และมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก คือมีคะแนนอยู่ในช่วง 10-12 คะแนน

ส่วนที่ 5 ทักษะของผู้หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายต่อข้อบังคับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย

พบว่าทัศนคติของผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย ต่อข้อบังคับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือหลักความสะดวกโดยคำนึงถึงวิธีการและกำหนดเวลาในการเสียภาษีให้มีความง่ายและสะดวกสบายที่สุด หลักการอำนวยความสะดวกได้โดยรัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้เพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ หลักความสอดคล้อง และสามารถสนับสนุนการแข่งขันในเชิงเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ หลักความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ โดยกรมสรรพากรสามารถปรับเปลี่ยนกฎข้อบังคับให้เป็นไปตามสภาพสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ หลักความแน่นอนและชัดเจนโดยกฎข้อบังคับและหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กรมสรรพากรกำหนดผู้นำส่งสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย หลักความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ โดยกรมสรรพากรได้กำหนดอัตราภาษีไม่สูงเกินไปจนมีผลกระทบต่อการค้าดำเนินงานของผู้เสียภาษี หลักความมีประสิทธิภาพโดยเน้นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายทั้งของกรมสรรพากรและผู้นำส่ง หลักความเป็นธรรม โดยพิจารณาจากความสามารถของผู้เสียภาษีเป็นหลัก

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผลดีของการหักภาษี ณ ที่จ่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาภาระในการเสียภาษีของผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยทำให้ผู้เสียภาษีไม่ต้องจ่ายเงินค่าภาษีในวันถึงกำหนดชำระจำนวนมาก การหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้ผู้เสียภาษีไม่ต้องรบกวนรายในการหาเงินมาชำระเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระ การหักภาษี ณ ที่จ่ายท่านสามารถเครดิตภาษีได้เมื่อถึงกำหนดนำส่ง การหักภาษี ณ ที่จ่ายท่านสามารถขอคืนภาษีได้หากมีการชำระไว้เกินกว่าภาษีที่ต้องเสียจริง และการหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้ท่านผ่อนชำระภาษีได้เป็นงวด เพื่อให้รัฐมีรายได้เข้าคลังอย่างสม่ำเสมอของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยทำให้รัฐบาลมีเงินในการดำเนินงานเพื่อบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศ การหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้รัฐบาลเกิดสภาพคล่องในการนำรายได้จากเงินภาษีเพื่อบริหารประเทศให้เป็นไปอย่าง

รายวัน การหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีล่วงหน้าเพื่อสามารถพัฒนาประเทศได้ต่อเนื่อง และการหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วนเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อลดแรงกดดันในการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการหักภาษี ณ ที่จ่ายทำให้ผู้ที่ต้องเสียภาษีไม่สามารถหลีกเลี่ยงภาษีได้ การหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยย้ําเตือนการมีหน้าที่ที่ต้องชำระภาษี การหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้ท่านสังเกตการทุจริตในองค์กรของท่านได้ การหักภาษี ณ ที่จ่ายช่วยให้ผู้เสียภาษีไม่ต้องกังวลถึงเบี้ยปรับเงินเพิ่ม เนื่องจากถูกหักไปทุกครั้งที่มีการจ่ายเงิน

พบว่าความจำเป็นในการดำเนินการเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือยื่นแบบแสดงรายการภาษีหัก ณ ที่จ่าย หักภาษีของผู้มีเงินได้ที่เข้าเกณฑ์ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ นำส่งเงินภาษีที่หักไว้ต่อกรมสรรพากร คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้กับผู้มีเงินได้ที่เข้าเกณฑ์ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้กับผู้ถูกหักภาษี การทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งกรมสรรพากร การแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนต่างด้าว

ส่วนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะ

พบว่าปัญหาเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของผู้ประกอบการนิติบุคคลในด้านกิจการของผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือต้องการผู้มีความรู้ทางด้านนี้โดยเฉพาะเป็นที่ปรึกษา ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ หากกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลง และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ ด้านเจ้าหน้าที่สรรพากรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย คือในการขอคำปรึกษากับเจ้าหน้าที่สรรพากรพบว่าเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษาไม่มีความรู้เพียงพอ การที่เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรมีการคอร์รัปชัน ทุจริต มีการเรียกเงินใต้โต๊ะ และไม่พอใจในการบริการของเจ้าหน้าที่สรรพากรเมื่อขอคำปรึกษาในแต่ละครั้ง ด้านกฎหมายภาษีอากรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือกฎหมายภาษีอากรมีความยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจยาก และกฎหมายภาษีอากรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งจนตามไม่ทัน และกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย คือกฎหมายภาษีอากรมีความล้าสมัยในบางข้อไม่ทันต่อเหตุการณ์

พบว่ากลุ่มประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกิจการของผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย คือเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง หรือผู้กำกับดูแลควรให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งข่าวสารประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าของหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จัดสัมมนาแก่นิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี เจ้าหน้าที่ออกไปพบปะพูดคุยถึงสาเหตุของปัญหาและวางแนวทางแก้ไขร่วมกัน ด้านเจ้าหน้าที่สรรพากรกลุ่มประชากรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการจัดสรรเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้โดยตรง เจ้าหน้าที่ควรค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ กรมสรรพากรควรจัดให้มีการเสริมความรู้ฝึกอบรม แก่เจ้าหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงการบริการให้มีความเหมาะสม สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าหน้าที่สรรพากรที่ดี ด้านกฎหมายภาษีอากรกลุ่มประชากรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาคือข้อกำหนดของกฎหมายควรออกมาให้บุคคลทั่วไปอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับต่างๆ ควรออกมาเป็นลักษณะสื่อที่มีการกระจายได้ทั่วถึงเช่น ประกาศในวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ข้อบังคับต่างๆ บางครั้งก็ไม่เหมาะที่จะใช้ในบางกิจการจึงควรพิจารณาเป็นรายๆ ไป การกำหนดอัตราภาษีก้าวหน้าหัก ณ ที่จ่ายไม่ควรมีหลายอัตรา

2. ด้านเจ้าหน้าที่สรรพากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อายุ 30-40 ปี รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุสูงกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี รองลงมาศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี และการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในระดับต่ำกว่า 3 ปี รองลงมามีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มากกว่า 5 ปีแต่ไม่ถึง 10 ปีและมากกว่า 3 ปีแต่ไม่ถึง 5 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย พบว่าประเภทของผู้ประกอบการ นิติบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบส่วนใหญ่จะรับผิดชอบในประเภทธุรกิจ การขายส่ง รองลงมาคือ ธุรกิจการให้บริการ ธุรกิจการส่งออกและธุรกิจการผลิต มาตรการที่ทำให้สามารถจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายมีประสิทธิภาพสูงสุดส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือเจ้าหน้าที่ออกไปให้ความรู้เกี่ยวกับ ภาษีหัก ณ ที่จ่ายกับนิติบุคคลในพื้นที่ รองลงมาคือการตรวจสอบการนำส่งภาษีโดยใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์ การตรวจสอบการนำส่งภาษีของนิติบุคคลเป็นรายบุคคล การจัดสัมมนาเชิงวิชาการ เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้กับนิติบุคคล การนำโปรแกรมการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายให้กับนิติ บุคคลในพื้นที่ใช้ การใช้บทลงโทษ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษอาญาอย่างเด็ดขาด และการเรียก นิติบุคคลที่กระทำความผิดมาพบเจ้าหน้าที่สรรพากร วิธีการหลีกเลี่ยงการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายของนิติบุคคลที่เจ้าหน้าที่สรรพากรเคยพบส่วนใหญ่จะหักภาษีไว้จริงแต่ไม่นำส่งให้ กรมสรรพากร ไม่ยื่นแบบแสดงรายการตามจริงให้ครบถ้วน การตกลงกันระหว่างผู้ที่มีหน้าที่หัก ภาษี ณ ที่จ่ายและผู้ถูกหักเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการใช้ช่องว่างของภาษี การตั้งค่าแรงงาน เป็นค่าใช้จ่ายเกินจริงซึ่งขอยื่นนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายแต่สามารถตัดจากกำไรสุทธิและขอเครดิต ภาษีได้ แจกการนำส่งแบบ ภ.ง.ด. 3 ไว้สูงกว่าที่มีการนำส่งจริง ไม่นำค่าจ้างแรงงานมาหักภาษี ณ ที่จ่าย การไม่ออกไปกำกับภาษีเพื่อลดยอดรายได้ และไม่บันทึกค่าใช้จ่ายที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายใน บงกำไรขาดทุน วิธีการแก้ไขการหลีกเลี่ยงการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายของนิติบุคคล คือ เจ้าหน้าที่จะแก้ไขโดยการออกไปให้ความรู้ อบรม และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย กับนิติบุคคล การจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้กับนิติบุคคล การแนะนำโดยชี้ ให้เห็นคุณและโทษที่จะได้รับจากการหลีกเลี่ยงภาษี ตรวจสอบการนำส่งภาษีโดยใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์ การนำโปรแกรมการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายให้กับนิติบุคคลในพื้นที่ใช้ ตรวจสอบ การนำส่งภาษีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริการให้คำปรึกษาแก่นิติบุคคลอย่างสุภาพ การ ตรวจสอบการนำส่งภาษีของนิติบุคคลอย่างต่อเนื่อง โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบรายตัวในแต่ละ นิติบุคคล การใช้บทลงโทษ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษอาญา อย่างชัดเจนและไม่มีการยกเว้น การ ปลุกฝังจิตสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของผู้ประกอบการนิติบุคคลในด้านความรู้ความสามารถของผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการติดตามข้อมูลข่าวสารเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาษีอากรของผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและคุณวุฒิการศึกษาของผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตรงตามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ

ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของกรมสรรพากรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการประชาสัมพันธ์ให้กับนิติบุคคลทราบถึงหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายส่งกรมสรรพากรตามสื่อต่างๆ การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายกับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของนิติบุคคล การส่งข้อมูลข่าวสารให้กับนิติบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่แต่ละคน การออกพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ในแต่ละนิติบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่สรรพากร และการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิติบุคคลในเรื่องเงินภาษีจะช่วยให้รัฐบาลมีเงินพัฒนาประเทศ

ด้านการกำกับดูแลจากเจ้าหน้าที่สรรพากรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการควบคุมและกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่สรรพากร ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สรรพากร ความเป็นธรรมในการตรวจสอบและประเมินภาษีของเจ้าหน้าที่สรรพากร การให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่สรรพากร การบริการของเจ้าหน้าที่สรรพากร มาตรการเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษอาญาในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร

ด้านขั้นตอนและวิธีการในการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือความสะดวกในการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน ความล่าช้าในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สรรพากร และขั้นตอนการนำส่งมีความยุ่งยากซับซ้อน ส่วนกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย คือขั้นตอนการนำส่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ด้านกฎหมายภาษีอากรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือกฎหมายภาษีอากรมีความซับซ้อนยากต่อการตีความ กฎหมายภาษีอากรมีช่องว่างทำให้มีการหลบเลี่ยงการชำระภาษี ความไม่ชัดเจนในการออกกฎหมายภาษีอากร ความยุ่งยากในการนำไปใช้ และมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาษีอากรบ่อยครั้ง

ด้านจริยธรรมกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด คือจิตสำนึกในหน้าที่ของนิติบุคคลที่ต้องหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย และกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือการปลูกฝังและการสร้างจิตสำนึกให้กับนิติบุคคล โดยเจ้าหน้าที่สรรพากร

ส่วนที่ 4 ปัญหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะ

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของผู้ประกอบการนิติบุคคลในด้านกิจการและผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด คือผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ ส่วนกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการไม่ต้องการหักเนื่องจากคิดว่ามีความยุ่งยาก ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการคิดว่าไม่มีความจำเป็นในการหักภาษี ณ ที่จ่ายแทนผู้มีเงินได้ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการคิดว่าเมื่อถึงกำหนดยื่นแบบชำระภาษีผู้มีหน้าที่เสียภาษีก็คำนวณและยื่นเองได้ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการไม่สามารถติดตามกฎหมายภาษีได้ทันทำให้การหักภาษีไม่ถูกต้อง และผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกิจการได้ตกลงกับผู้มีเงินได้เพื่อต้องการเลี่ยงภาษีตอนสิ้นปี ด้านเจ้าหน้าที่สรรพากรที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด คือต้องการการอบรมความรู้ใหม่ๆเสมอ ส่วนกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความสำคัญอยู่ระหว่าง 2.50-3.24 คือบริการของเจ้าหน้าที่สรรพากรในการให้คำปรึกษา เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับนิติบุคคลในความรับผิดชอบ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย คือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมักจะรับงานนอกไม่สนใจงานในหน้าที่ และการที่เจ้าหน้าที่สรรพากรมีการทุจริต คอร์รัปชัน ด้านกฎหมายภาษีอากรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือกฎหมายภาษีอากรมีความยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจยาก กฎหมายภาษีอากรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งจนเจ้าหน้าที่สรรพากรไม่สามารถนำความรู้ที่ไปเผยแพร่ให้กับนิติบุคคลได้ทัน กฎหมายภาษีอากรมีความล้าสมัยในบางข้อไม่ทันต่อเหตุการณ์ กฎหมายภาษีอากรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งจนเจ้าหน้าที่สรรพากรตามไม่ทัน และกฎหมายภาษีอากรมีช่องโหว่มากทำให้มีการทุจริตกันได้ง่าย

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหาด้านกิจการของผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายกลุ่มประชากรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ การอบรม แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการแก่นิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี การสร้างจิตสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการเสียภาษี เจ้าหน้าที่ออกไปพบปะพูดคุยถึงสาเหตุของปัญหาและวางแนวทางแก้ไขร่วมกัน การติดตามการหักภาษี ณ ที่จ่ายอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ การกำกับดูแลการเสียภาษีของนิติบุคคลอย่างใกล้ชิด การให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ผู้เสียภาษีในเขตพื้นที่โดยตรง ด้านเจ้าหน้าที่สรรพากรกลุ่มประชากรมีแนวทางการแก้ไขปัญหา คือการให้ความรู้ฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การอบรมเทคนิคการบริการให้กับเจ้าหน้าที่ สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าหน้าที่สรรพากร

ที่ดี ด้านกฎหมายภาษีอากรกลุ่มประชากรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ข้อกำหนดของกฎหมาย ควรออกมาให้ง่ายต่อการตีความ และการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน อัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายไม่ควรมีหลายอัตรา

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องผลการทบทวนของการหักภาษี ณ ที่จ่ายของนิติบุคคลต่อการจัดเก็บภาษีอากร ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ (สาขา) ผู้ศึกษาพบว่า ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับทฤษฎีแนวคิด และผลการวิจัยที่ผู้วิจัยอื่น ได้ทำไว้ก่อนหน้านี้ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการนิติบุคคลเห็นว่าการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายมีผลดีเพื่อบรรเทาภาระภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ เพื่อให้รัฐมีรายได้เข้าคลังอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยลดแรงกดดันในการหลีกเลี่ยงภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ของกลุ่มนักวิชาการกรมสรรพากร
2. ผู้ประกอบการนิติบุคคลและเจ้าหน้าที่สรรพากรเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การหักและการนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายของผู้ประกอบการ เป็นไปตามหลักการปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเสียภาษีของชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม
3. ผู้ประกอบการนิติบุคคลมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล เป็นไปตามหลักของลักษณะระบบภาษีอากรที่ดีของกลุ่มนักวิชาการสรรพากร และหลักระบบภาษีที่ดีของ Adam Smith
4. ผู้ประกอบการนิติบุคคลมักจะมีปัญหาในการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายไม่ครบ มาจากหลายสาเหตุ เป็นไปตามหลักปัญหาภาษีอากรของสุเทพ พงษ์พิทักษ์
5. เจ้าหน้าที่สรรพากรเห็นว่ามาตรการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรเป็นไปตามหลัก มาตรการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพของสุเทพ พงษ์พิทักษ์
6. เจ้าหน้าที่สรรพากรเห็นว่าผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามที่ประมวลกฎหมายรัษฎากรกำหนด

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยผู้ที่ทำการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านกิจการ เจ้าหน้าที่สรรพากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือผู้กำกับดูแลควรให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ผู้มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งข่าวสารประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าของหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา จัดสัมมนาแก่นิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี เจ้าหน้าที่ออกไปพบปะพูดคุยถึงสาเหตุของปัญหาและวางแนวทางแก้ไขร่วมกัน

2. ด้านเจ้าหน้าที่สรรพากร กลุ่มประชากรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ การจัดสรรเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้โดยตรง เจ้าหน้าที่ควรค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ กรมสรรพากรควรจัดให้มีการให้ความรู้ ฝึกอบรม แก่เจ้าหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงการบริการให้มีความเหมาะสม สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าหน้าที่สรรพากรที่ดี

3. ด้านกฎหมาย ข้อกำหนดของกฎหมายควรออกมาให้ใช้ภาษาที่บุคคลทั่วไปอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับต่างๆควรออกมาเป็นลักษณะสื่อที่มีการกระจายได้ทั่วถึง เช่นประกาศในวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ข้อบังคับต่างๆบางครั้งก็ไม่เหมาะที่จะใช้ในบางกิจการจึงควรพิจารณาเป็นรายๆไป การกำหนดอัตราการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายไม่ควรมีหลายอัตรา

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. การทำวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการนิติบุคคลที่มีหน้าที่หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย และเจ้าหน้าที่สรรพากรที่ทำหน้าที่จัดเก็บเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาให้ดีจะพบว่ายังไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ดังนั้นหากมีการศึกษารั้งต่อไปควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายด้วย

2. การทำการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการหลีกเลี่ยงภาษีของนิติบุคคลด้วยเพื่อให้ผลงานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและใช้ประโยชน์ได้ในเชิงลึก

3. การทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ได้นี้เป็นเพียงผลจากการศึกษาของกลุ่มผู้ประกอบการนิติบุคคล ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ (สาขา) เท่านั้น หากท่านต้องการทำการศึกษาต่อควรปรับเปลี่ยนให้เข้ากับกลุ่มประชากรและพื้นที่ที่กำลังจะศึกษา